

Kouluverkon kuulemistilaisuus Sodankylän kuntalaisille

Aika: ma 6.9.2021 klo 18.00 – 20.00

Paikka: Valtuustosali

Läsnä

Kunnan viranhaltijat ja edustajat: Jouni Oikarinen, Ritva M. Ollila, Tanja Varis, Ville Pyhäjärvi, Petri Härkönen

Kouluverkkoa on käsitelty edellisen kerran syksyllä 2020. 17.12.2020 kunnanvaltuusto päätti, että Sodankylän kunnan kouluverkkoasia käsitellään talousarvion 2022 käsittelyn yhteydessä.

Kunnanvaltuuston puheenjohtaja Riikka Karppinen avasi tilaisuuden.

Kunnanjohtaja Petri Härkönen piti pienen puheen, jossa mainitsi, että on oltava tiukka kulukuri eikä minkään tyyppiseen lisäinvoistointiin ole tällä valtuustokaudella varaa.

Sivistysjohtaja Jouni Oikarinen esitteli kouluverkkosuunnitelmaa, oppilasennusteita ja koulujen kustannuksia.

Tilapalvelupäällikkö Ville Pyhäjärvi selosti koulukiinteistöistä.

Päätöksenteko

"Koulu lakkautetaan, kun oppilasmäärän keskiarvo seuraavan kolmen vuoden aikana jää alle 20 oppilasta. Mikäli koulun peruskorjaustarve on yli 75% tulee harkita koulun lakkauttamista. Koulukohtainen arvio koulun lakkauttamisesta tehdään vuosittain talousarvion yhteydessä huomioiden oppilasennuste ja koulun peruskorjaustarve."

Varhaiskasvatuksen ja koulutuksen kehittämissuunnitelma 2014 – 2017

Siv.ltk. 26.3.2014

Kh 1.4.2014, § 90

Kv 10.4.2014, § 39

Tässä kouluverkon yhteydessä ei oteta kantaa missä ja miten koulua käydään. Ne asiat ratkaistaan ja päätetään kouluverkon jälkeen. Kouluverkon päättämisen jälkeen järjestetään huoltajille tarpeen mukaan kuulemistilaisuuksia. Päätöksessä on otettava huomioon kunnan rajat. Päätöstä ei voi tehdä vain sen perusteella, missä nyt asuu perheitä.

Kysyttiin, että onko määritelty summaa, joka talousarviossa 2022 tulisi säästää kouluverkon myötä. Kunnanjohtaja vastasi, ettei ole vaan säästettävät summat tarkentuvat vuoden 2021 toteuman mukaan. Taloutta halutaan korjata etupainotteisesti ja maltillisesti sopeuttamalla. Saneerausta pyritään välttämään.

Valtuutettu Juha Karppinen kertoi, että edellisellä valtuustokaudella on kaikki (dioissa) oleva tieto ollut saatavilla viime syksynä. Silloin on myös käyty kuulemiskierrokset kyläkouluilla ja niiden muistiot, kannanotot ja lausunnot ovat olleet päättäjien tiedossa ja tiedoksi saatavilla.

Kouluverkon päättämiseen toivotaan lisää aikaa, että nähtäisiin esim. uusien kaivoksien vaikutus kylien asukasmääriin.

Kouluverkko 2021 käsitellään Sivistyslautakunnan kokouksessa 15.9.2021. Siitä se etenee päätöksentekoon Kunnanhallitukseen ja Kunnanvaltuustoon 7.10.2021. Kunnanvaltuuston puheenjohtaja kannusti kuntalaisia jatkamaan aiheesta keskustelua päättäjien kanssa.

Oppilaaksiottoalue

Haluttiin tietää mikä on Vaalajärven oppilaaksiottoalue, jos koulu loppuu, kirkonkylä vai Järvikylät? – Olisi mahdollista turvata Järvikylien koulun alue, jos oppilaat kuljetettaisiin siihen suuntaan.

On saatu palautetta, että Vaalajärven koulun oppilaat eivät halua Järvikylien koululle ja huoltajista suurin osa on samaa mieltä. Vanhemmille pitäisi antaa vapaus valita viedäänkö lapset Järvikylien koululle vai kirkonkylän koululle, koulumatkan tulisi olla ilmainen huoltajien päätöksestä huolimatta kummallekin koululle. Olisiko kaikilla oikeus valita koulupaikkansa ja kuljetus olisi kunnan tarjoama? Ihmeteltiin, että miksi oppilaat kuljetettaisiin Järvikylien koululle Vaalajärveltä, kun luontanen liikenne olisi kuitenkin kirkonkylälle. Pyydettiin huomioimaan huoltajille syntyvät lisäkulut, jotka syntyvät esim. kun oppilaita kuskataan omilla autoilla hammaslääkäriin tai ap/ip-hoitoon.

Viranhaltijat selvittävät, että voidaanko kuljetuksissa antaa valinnanvapaus vanhemmille vai toimi-taanko silloin yhdenvertaisen kohtelun vastaisesti?

Tällä hetkellä kirkonkylän oppilaaksiottoalueelta on vain yksittäisiä oppilaita huoltajan toimesta haluttu siirtää muuhun kuin lähikouluun.

Opetus / oppilasmäärä

Otettiin esille huomio, että oppilasennusteissa on tapahtunut muutosta vuoden takaiseen Vaalajärven ja Järvikylien koulun osalta.

Ihmeteltiin, että kuinka Järvikylien koulukiinteistöön mahtuisi lisää oppilaita.

Kuinka paljon kustannuksia tulee opetuksen eriyttämisestä ja kuinka ne käytännössä saadaan Järvi-kylillä toteutettua.

Vaalajärven koululla sijaitsee myös päiväkotit, joka tulee ottaa huomioon päätöstä tehdessä.

Vaalajärven Pikku-Hukassa on tällä hetkellä 10 lasta. Lapsien molemmat tai toinen vanhemmista kulkee Sodankylän suunnalla töissä, joten heille voisi osoittaa varhaiskasvatus paikan kirkonkylältä, jos koulu/päiväkotit lakkautetaan. On myös mahdollista räätälöidä yksilöllisiä varhaiskasvatuspaikkoja jopa lapsen kotiin.

Kysyttiin, että minkä kokoinen koulu / opetusryhmä on oppilaan kannalta liian pieni. Huoltajilta kysyttiin, että mitä he ja heidän lapset ovat mieltä esim. kolmen lapsen ryhmästä. Äiti ja opettaja kommentoi opetusryhmistä. "Voi tulla liian pienet ryhmät sosiaalisuuden ja kommunikaation kannalta. Pienessä ryhmässä on aikaa opettaa yhtä oppilasta, mutta yhdysluokkaopetus vaatii sopeutumista ja keskitty-

mistä. Opettajat osaavat luoda ympäristön oppilasryhmän mukaiseksi. Teinin voivat ajatella, että kuntakeskuksessa koulua käydessä olisi enemmän kavereita ja harrastuksia, vaikka aikaa niille ei matkan vuoksi jäisi.”

Kuultiin mielipide, että kyläkoulussa on lapsille paljon mahdollisuuksia. Isoista ryhmistä tulee isoja kuluja ja kustannuksia. Pienissä kouluissa lapset saavat hyvää opetusta.

Kysyttiin, että kauanko Järvikylän koululla opetusta jatketaan, mikäli Vaalajärven koulun oppilaaksi-alue liitetään Tähtikunnan koulun alueeseen. Tämän hetken ennusteen mukaan, Järvikylän koulun oppilasmäärä olisi yli 20 ainakin lukuvuoteen 2027-2028 saakka.

		Vaalajärvi								Järvikylät											
2021-2022	2015	1	2	3	2	3	2	3		16	2	3	3	7	6	3	2	4	3	6	39
2022-2023	2016	3	1	2	3	2	3	2		16	1	2	3	3	7	6	3	2	4	3	34
2023-2024	2017	1	3	1	2	3	2	3		15	1	1	2	3	3	7	6	3	2	4	32
2024-2025	2018	2	1	3	1	2	3	2		14	3	1	1	2	3	3	7	6	3	2	31
2025-2026	2019	2	2	1	3	1	2	3		14	3	3	1	1	2	3	3	7	6	3	32
2026-2027	2020	3	2	2	1	3	1	2		14	0	3	3	1	1	2	3	3	7	6	29
2027-2028	2021	1	3	2	2	1	3	1		13	3	0	3	3	1	1	2	3	3	7	26

Kysyttiin, että miten kirkonkylän koululla tehdään säästöjä. Sivustysjohtaja vastasi, että kirkonkylällä käydään keskustelua mm. ryhmien oppilasmäärästä ja tuntikehyksestä

Asuminen / kylä

Todettiin, että Vaalajärven lähialueella on voimakas kehitys menossa ja vahva usko Vaalajärven tulevaisuuteen, joten koulua ei pitäisi lakkauttaa. Taloja on luvattu rakentaa lisää, mikäli kehitys saadaan nousevaksi. Kaivosasioita ja malminetsintätuloksia on seurattava. Parhaat malminetsintätulokset ovat lähellä Kittilän rajaa. Vaalajärven koulu on lähimpänä tätä aluetta, mutta kaivostyöntekijät menevät helposti Kittilän puolelle, jos Vaalajärvellä ei ole koulua.

Vaalajärvellä ei uskalla muuttaa lapsiperheet, koska tilanne on epävarma, lakkautetaanko koulu/päiväkoti vai ei. Yksikään lapsiperhe ei muuta kylään jossa ei ole koulua, jos perheen tavoitteena on saada yhteistä aikaa. Pitäisikin lopettaa lakkauttamisesta puhuminen ja puhua kehittämisestä, jota tehtäisiin yhteistoiminnassa asukkaiden ja päättäjien kanssa.

Tuulivoima-alueen laajentamisesta on puhuttu, joka voisi tuoda lisää työpaikkoja alueelle.

Vaalajärven kyläläiset toivoivat, että kylän alasajo lopetetaan. Toivotaan, että kunta antaisi tukea ja olisi mukana kehittämistyössä esimerkiksi tonttien kaavoittamisen muodossa. Kuultiin, että usein kunnalta apua pyydetään pallo heitetään takaisin kyläläisille.

Kuultiin kyläläisiltä, että kunnan omistamat tontit halutaan markkinoida myytäviksi. Kunnanjohtaja Härkönen lupasi, että tonttien tilanne selvitetään.

Keskusteltiin kylän vetovoimatekijöistä. Kyläkouluja pidetään valttikortteina suurista kouluista tuleville. Onko kuitenkaan pelkästään kyläkoulut vetänyt asukkaita? Esim. Sattasesta ja Orajärveltä on

kyläkoulut lakkautettu, mutta kyliin on siitä huolimatta lapsiperheitä muuttanut. Tunne- ja mielipideasioita on vaikea mitata. Tähtikuitu on koettu tehokkaaksi vetovoimaksi.

Kiinteistöt

Todettiin, että havaittuja ongelmia nyt on ollut vain Vuotson koululla. Vaalajärven ja Torvisen koulut ovat tällä hetkellä käyttökelpoisia.

Onko tulossa tarkastuksia Torvisen tai Vaalajärven kouluihin? - Kouluihin suoritetaan kuntotutkimukset, kun mahdolliseen toimenpiteeseen olisi 2 vuotta aikaa.

Keskusteltiin, että on olemassa muitakin vaihtoehtoja kuin uuden rakentaminen. Suositellaan punnitsemaan parakkikoulu vaihtoehto, joka on varmasti halvempi kuin uuden rakentaminen. Lapset ovat olleet tyytyväisiä parakkikouluun. Tiedusteltiin, että voisiko hankittuun parakkikouluun muutostöillä saada tilat esim. kotitalouden opettamiseen.

Mistä ylläpitokustannukset koostuvat? – Rakennusten ylläpitokustannukset koostuvat, kiinteistön hoidosta, hallinnosta, siivouksesta, toimintakuluista ja vakuutuksista.

Mikä on kunnan tarkoitus, kun se ostaa Koulutiellä sijaitsevan H-parakin? – Päätös parakin ostamiseen on kunnanjohtajasta lähtöisin, kun rakennus saadaan kohtuullisen edullisesti neliöhintaa katsoen. Käyttöä ei ole päätetty, mutta se antaa mahdollisuuksia tulevaisuutta ajatellen.

Jos Torvisen tai Vuotson koulu todettaisiin epäterveelliseksi niin opiskelijoille tulisi hankkia jostain väistötilat. Väistötilojen hankkimiseen on erinäköisiä vaihtoehtoja, mutta tällä hetkellä ei voida suoraan sanoa mikä se olisi.

Järvikylien koulun liikuntatila on vuokrattu ulkopuoliselta. Sodankylän kunta ei vastaa tilan kunnosta.

Vuotsosta on pitkä matka kuntakeskukseen. Vuotso on kulttuurin ja kielen suhteen monileimainen. Uusi monitoimirakennus voisi olla vetovoimatekijä. On kuitenkin herännyt huoli siitä, että kuinkahan uusi rakennus sinne saadaan, kun uutta lainaa ei olisi tarkoitus ottaa.